

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg synes i bund og grund, at det er ret letsindig tale, hr. Frank Dahlgaard kommer med, når jeg skal være helt ærlig. Danmark har møjsommeligt på baggrund af Poul Schlütters og Henning Christophersens meget vigtige beslutning i 1982 oparbejdet et økonomisk-politisk resultat, som det er meget vanskeligt at finde magen til i vores omverden.

Der er en stor grad af politisk stabilitet i Danmark omkring det grundlag, det er sket på. Det skal man ikke kaste over styr for noget, som er meget usikkert.

Det, der er vigtigt for danske virksomheder, der eksporterer, er, at der er stabilitet på deres eksportmarkeder, at der er stabile forhold mellem de danske økonomiske vilkår og de eksportmarkeder, virksomhederne eksporterer til. Det er det, vi skal tjene penge på i Danmark. Det er det, der skal finansiere vores velfærdssamfund. Det er ikke godt for danske virksomheder at være udsat for store valutaudsving. Det må svenske virksomheder erkende, og det må britiske virksomheder erkende, også i dag.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Skaarup kan ikke få ordet mere, for spørgertiden er afsluttet ved, at hr. Dahlgaard har haft ordet fem gange. Det er altså reglerne, som jeg lige får hvisket i øresneglen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 278: Forslag til lov for Grønland om ansvarsforholdene på medieområdet.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 12/4 2000. Første behandling 3/5 2000. Betænkning 16/5 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 281: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Forældelse, styrket indsats mod seksuelt misbrug af børn og unge samt IT-efterforskning).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 27/4 2000. Første behandling 3/5 2000. Betænkning 18/5 2000).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Anne Baastrup (SF):

Det er kun ganske få dage siden, at det her lovforslag kom til første behandling, og derfor har vi i SF's folketingsgruppe besluttet, at vi hverken vil stemme for eller imod lovforslaget.

Vi har dermed tilkendegivet, at det er en meget alvorlig problemstilling, der ligger i lovforslaget, men omvendt finder vi ikke, på grund af det helt urimelige arbejdspress, der i øvrigt har ligget i Folketingets Retsudvalg, at vi seriøst kunne få gennearbejdet det her lovforslag med det formål, at SF kunne støtte det.

Peter Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti har stillet et ændringsforslag til dette her lovforslag, og det handler jo om strafferammerne.

Vi er af den opfattelse, at Justitsministeriet og regeringen for lang tid siden kunne have fremsat forslag, når det gælder selve strafferamme-

spørgsmålet. Med hensyn til spørgsmålet om meddelelseshemmeligheder og de ting, der ligger i dét, er det klart, at det har været en god idé, at Datakriminalitetsudvalget har set på de forhold, og at vi nu har fået en rapport, som så danner grundlag for, at det her forslag er kommet frem til Folketingets bord.

Vi må sige generelt, at den del af det er vi tilfredse med. Vi synes, det er godt, og vi synes også, det er fint, at forslaget efter al sandsynlighed bliver vedtaget i den her folketingssamling.

Men dér, hvor vi har noget kritik, er i forhold til strafferammerne, for vi synes altså, at et niveau for de her strafferammer på 2 år, er et niveau, der er for lavt, for vi ved, at de domme, som vi ser på det her område, bliver justeret efter strafferammerne, og de kommer jo aldrig op på de 2 år. De kommer langt lavere ned, således at der måske i mange tilfælde kun vil være tale om bødestraffe.

Det er selvfølgelig noget, der er uheldigt set med vores øjne, fordi det er sådan en afskyelig kriminalitet, som foregår via den udbredelse af børneporno, som foregår i dag.

Vi må samtidig sige med hensyn til strafferrammeniveauet, at med Internettet er det antal billeder, der bliver udbredt, langt, langt højere, end det var tidligere. Det kan lade sig gøre måske at distribuere 5.000 eller 10.000 eller 20.000 billeder, hvor det tidligere var ét eller to, man distribuerede.

Så argumenterne er altså til stede for, at Folketinget kan støtte det ændringsforslag, vi har stillet om at forhøje strafferrammeniveauet fra 2 år til 6 år.

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten har som meddelt i betænkningen afvist at deltage ved lovforslagets gennemførelse, ikke fordi vi på alle områder er imod det, men simpelt hen fordi vi mener, at der er tale om en meget betænkelig behandling ud fra et retspolitisk synspunkt.

Lovforslaget blev fremsat den 27. april, der var første behandling den 3. maj, og der blev skrevet betænkning den 18. maj. I betragtning af, at Retsudvalget på samme tidspunkt stadig havde 17 øvrige lovforslag at færdigbehandle, finder vi, at der er tale om retspolitik på samlebånd, og det har vi ikke lyst til at medvirke til.

I lovforslaget er der tale om et afgørende retspolitisk indgreb, hvor man forlænger forældelsesfrister ud over at gælde fra det tidspunkt,

hvor det strafbare menes at være begået. Det er jo ikke helt enkelt. Vi afviser ikke, at det i de sager, hvor det drejer sig om incest, kan være rigtigt at gøre det, men på den anden side skal vi også overveje, om vi i virkeligheden ikke gør ofrene en bjørnetjeneste ved at åbne op for sager, hvor en stor del vil falde på bevisets stilling, netop fordi den strafbare handling ligger meget langt tilbage.

Det er spørgsmål, som vi gerne ville have drøftet i relativ ro og orden i udvalget; det har ikke været muligt, og vi skal derfor opfordre til, at man trækker lovforslaget tilbage og genfremsætter det i den kommende samling. I modsat fald vil vi undlade at stemme, fordi vi på den måde kan vise vores protest imod, at man kører et så fundamentalt spørgsmål igennem så hurtigt.

Sandy Brinck (S):

Flere ordførere har nu været inde på tidspresset, og derfor synes jeg, det er på sin plads at nævne, at netop fordi det her lovforslag blev fremsat sent, har vi i udvalget haft en diskussion om processen, og i den diskussion havde vi en rimelig åben indstilling til, hvorvidt det her skulle oversomme eller ej, men udvalget har valgt at afgive betænkning og gå videre i processen. Det synes jeg blot at man skal have med i baghovedet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu lød det jo næsten på den socialdemokratiske ordfører, som om udvalget er sådan en selvstændig størrelse. Det er det jo ikke; Socialdemokratiet har jo trods alt plads i udvalget, og måske kunne den socialdemokratiske ordfører oplyse, hvad Socialdemokratiets holdning var til at tage retspolitikken alvorligt.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jamen Socialdemokratiets holdning var, som jeg sagde i mit første indlæg, at vi var meget åbne over for, om vi skulle gøre det ene eller det andet, og formanden for Retsudvalget gav udtryk for akkurat samme holdning. Så jeg mener ikke, at det har været umuligt for hverken hr. Søren Søndergaard eller fru Anne Baastrup at sige, at de ville have, at det her skulle oversomme. Den mulighed har været til stede, og den er forpasset nu.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal stærkt beklage, hvis det er sådan, at SF og Enhedslisten føler, at denne her sag er blevet presset på nogen måde, det har i hvert fald ikke været min eller regeringens hensigt. Jeg skrev allerede i fremsættelsesskrivelsen:

»Jeg har fuld forståelse for, hvis Folketinget ikke færdigbehandler lovforslaget inden sommerferien. Når forslaget alligevel fremsættes på dette sene tidspunkt i samlingen – og ikke først til efteråret – er det for allerede nu at give Folketingets medlemmer mulighed for at sætte sig ind i forslaget. Det er mit håb, at dette vil fremme mulighederne for en både grundig og hurtig behandling af lovforslaget, når det genfremsættes til efteråret.«

Så det har været forventningen fra min side, at lovforslaget først skulle vedtages i den kommende samling, men da der var så mange positive tilkendegivelser ved førstebehandlingen, efter at lovforslaget blev fremsat den 27. april, ja, så tilkendegav jeg allerede ved førstebehandling, at hvis Folketinget og Retsudvalget ønskede det, så ville vi jo ikke stå imod, at lovforslaget kunne vedtages i denne her samling. Det er jo så det, udvalget med et stort flertal har valgt at gøre, fordi der ikke her har været den usikkerhed, som SF's ordfører og Enhedslistens ordfører åbenbart synes der er et eller andet sted.

Men det kunne være rart, hvis hr. Søren Søndergaard kunne anvise, hvor Enhedslisten ser behovet for yderligere at kunne stille spørgsmål, for alle spørgsmål er besvaret, alle de ting, som også SF's ordfører og Enhedslistens ordfører har haft at rejse spørgsmål til, er blevet besvaret, og jeg undrer mig, al den stund at SF's ordfører holdt en meget positiv ordførertale ved førstebehandlingen, og jeg tror endda ikke engang, at Enhedslisten holdt en tale ved førstebehandlingen, hvis jeg nu tænker helt efter, men Enhedslisten har i hvert fald i offentligheden, ikke her i salen, givet udtryk for en meget positiv tilkendegivelse ved lovforslagets fremsættelse.

Jeg ved ikke, om vi kan råde bod på det i dag, men jeg hører da gerne fra Enhedslisten, hvis der er noget, vi kan svare på her i salen.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er ikke nogen kritik af regeringen, at det her lovforslag er gået så hurtigt igennem. Det,

der bare var vigtigt for os i SF i Retsudvalget, var, at vi fik mulighed for systematisk og grundigt at gennemarbejde det.

Forudsætningen for, at det kunne lade sig gøre, forudsætningen for, at vi kunne få en ordentlig behandling, var, at der også kunne komme en fælles forståelse af, at det her lovforslag ikke skulle danne grundlag for en hetz fra det yderste højres side i løbet af sommeren. Her er der så et flertal i Retsudvalget, der ikke kunne få den tilkendegivelse fra det yderste højre, og derfor besluttede det flertal så, at lovforslaget skulle færdigbehandles lynhurtigt.

Vi synes ikke, at det er en seriøs lovgivningsproces, der er sket i Retsudvalget, men omvendt ville det være en meget dårlig idé, at man i en agurketid skulle begynde at diskutere en eller anden form for langsommelighed i Retsudvalget omkring den her sag. Derfor mener vi i SF, at det eneste rigtige er, at vi siger, vi hverken kan stemme for eller imod, men det er ikke nogen kritik af regeringen.

(Kort bemærkning):

Søren Søndergaard (EL):

Jamen justitsministeren har fuldstændig ret i, at vi var positive over for en række af intentionerne i forslaget. Og en af grundene til, at vi over for offentligheden udtalte os positivt, var jo også, at der tydeligt var lagt op til, at det var noget, der skulle diskuteres hen over sommeren. Det var netop ikke noget, der skulle vedtages på kort tid i forhold til de principielle retspolitiske overvejelser, der er i det. Det bliver så besluttet, at det skal det altså alligevel, og det var på trods af, hvad der altså oprindeligt var regeringens intentioner. Det beklager vi, for det betyder altså, at de ting ikke bliver behandlet ordentligt.

Det betyder selvfølgelig også, at når det som udgangspunkt ligger som et forslag, der skal ligge sommeren over, hvor vi har mulighed for at diskutere det, og når der i forvejen ligger en masse andre forslag, så er der grænser for, hvor meget man prioriterer og stiller spørgsmål til lige præcis det forslag.

Men hvis der er tvivl om det her, og hvis der er tvivl om, hvorvidt der overhovedet er et flertal i Retsudvalget, som ønsker at få det vedtaget nu, så synes jeg da endelig, at vi skal tage det tilbage i Retsudvalget, for så kan vi da få det afklaret.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg må sige, at jeg er mere end forundret over at sidde og følge denne debat. Det her forslag har, som vist også fru Anne Baastrup var inde på, været diskuteret over en række møder i Retsudvalget. Skulle vi føre det igennem inden sommerferien, eller skulle vi ikke? Det har der været en åben diskussion af.

På det sidste møde, vi havde, lagde jeg som socialdemokratisk mødeleder op til at spørge, om vi så skulle lade det oversomme, fordi det kan der også være argumenter for. Nu skal jeg nok lade være med at nævne navne, for man citerer ikke på den måde fra et udvalgmøde, men så var det, at det klart blev markeret også fra nogle af de store partier i Folketinget: Nej, lad os nu gennemføre det.

Hvis der er så mange indvendinger imod det, som nu bl.a. hr. Søren Søndergaard kommer med her, så undrer jeg mig over, at hr. Søren Søndergaard ikke har deltaget lidt stærkere i debatten i udvalget. Vi var faktisk åbne for begge muligheder.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Der er et flertal, der har stemt for, at det her skulle gennemføres inden sommerferien. Enhedslisten er ikke en del af det flertal og har aldrig været en del af det flertal. Hvad Socialdemokratiet har været, ja, det må Socialdemokratiet jo selv redegøre for.

Så vil jeg i øvrigt gerne sige, at hvis der er den usikkerhed, så lad os få det tilbage i Retsudvalget. Så lad os endelig få det tilbage i Retsudvalget, så kan vi jo se, om det flertal stadig væk eksisterer.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er en voldsom entusiasme, Enhedslistens ordfører lægger i sagen lige nu på det procedurermæssige. Det kan undre en, når Enhedslisten ikke fandt, at det var nødvendigt at være her ved førstebehandlingen af forslaget.

Jeg har tidligere rejst spørgsmålet om, hvad det er, der har gjort, at Enhedslisten fra at have udtalt sig til verdenspressen om, at det var et godt lovforslag, og det kunne vedtages umiddelbart, og man møder ikke op ved førstebehandlingen, nu kommer ved anden behandling, hvor man så ikke forholder sig til det, der er i lovforslaget, men begynder at forholde sig til

proceduren. Det kan undre. Det synes jeg ikke plejer at kendetegne Enhedslistens meget store flid i øvrigt i lovgivningsprocessen her i Tinget.

Nuvel, kunne hr. Søren Søndergaard, når hr. Søren Søndergaard måske kunne få ordet en ekstra gang, sige, hvad det er for en betænkelighed, der knytter sig til det indholdsmæssige, for jeg har ikke hørt det endnu. Jeg har ikke kunnet se andet end en masse roser i offentligheden. Jeg har ikke kunnet høre noget ved førstebehandlingen, al den stund der ikke var nogen her, og her under andenbehandlingen har hr. Søren Søndergaard kun holdt sig til proceduren.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Da jeg nævnte en af de betænkeligheder, vi havde, var jeg opmærksom på, at justitsministeren stod og snakkede og derfor ikke kunne høre, hvad jeg sagde. Det kan justitsministeren så læse i referatet.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt Enhedslisten har udtalt, at dette forslag kunne vedtages umiddelbart, så vil jeg da godt bede justitsministeren om at dokumentere det. Hvor har Enhedslisten sagt, at dette forslag kan vedtages umiddelbart?

Jeg vil sige det på den måde, at jeg mener, at justitsministeren i det her spørgsmål simpelt hen taler usandt. Det er lodret løgn. Det er usandt, og jeg forstår ikke, hvorfor ministeren skal stå heroppe og lyve. Det synes jeg ikke er særlig pænt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 9 stemte for, 95 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 226: Forslag til lov om ændring af lov om leje og forskellige andre love. (Gennemgribende forbedrede lejemål, landsdækkende huslejenævn, fællesantenner og Grundejernes Investeringsfond).

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 22/3 2000. Første behandling 4/4 2000. Betænkning 22/5 2000).

Der var stillet 14 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Som det fremgår af betænkningen, så vil Enhedslisten redegøre for sin stilling her ved andenbehandlingen, og det skyldtes, at vi var og er ganske meget alvorlig i tvivl om, hvorvidt det, der er aftalt mellem CD, SF og regeringen, er en holdbar forbedring. Derfor er jeg faktisk ikke i stand til at meddele i dag, hvordan vi endegyldigt vil stemme, men jeg kan meddele så meget, at der i hvert fald er meget, der tyder på, at vi vil undlade at stemme, for det kan ikke bestrides, at der er kommet nogle stramninger ind.

Det, der gør os betænelige, er, at det, der aftales, i virkeligheden kan siges at være et skridt på vejen til at lempe det, som Lejelovskommisjonen kaldte den modererede model, ind af bagdøren.

Dertil kommer, at man nu indfører en leje-fastsættelse med et helt uoverskueligt antal variabler, som der skal tages hensyn til, når huslejen fastsættes. Der er i hvert fald mellem fem og ti variabler, og det vil gøre det meget vanskeligt for beboerne inden for de korte tidsfrister, der er fastsat, overhovedet at kunne overskue, om de skal indklage dette her.

Samtidig er der altså sket stramninger på vedligeholdelsen. Vi mener stadig væk, at 14-dages-fristen er for kort. Vi mener også, at der stadig væk er problemer med visse formuleringer. Men først og fremmest ville vi ønske, at

moderniseringskravet, når det gælder de små lejligheder, hæves fra 1.600 kr. til 2.500 kr. Hvis den tilføjelse kommer med, så vil vi formentlig effektivt kunne stoppe fupmoderniseringerne i de små lejligheder. Men det er også forudsætningen, så vidt vi kan bedømme, for, at det, der nu er under behandling, rent faktisk vil kunne få den virkning, det skal have i forhold til de små lejligheder.

Men vi håber, at det i sidste runde vil være muligt at få den forbedring ind; altså at moderniseringskravet bør hæves fra 1.600 kr. til 2.500 kr. for de små lejligheder. Og det vil selvfølgelig indgå i vores overvejelser, om der her imellem anden og tredje behandling vil opstå mulighed for at få noget sådant igennem.

Knud Erik Hansen (SF):

Det har i udvalgsbehandlingen for os været afgørende at fokusere meget på § 5, stk. 2, som giver mulighed for nogle fupmoderniseringer, som vi har set mange af, hvor man kan lave en mindre modernisering og så få en husleje, der stort set er dobbelt så stor, uden at den følger værdien, samtidig med at det faktisk er en paragraf, som er blevet overflødig.

Det er en paragraf, som blev indført, fordi Vestre Landsret pludselig gav mulighed for, at man kunne tage en meget høj husleje, op til det lejedes værdi, når man genudlejede en lejlighed, efter at den var moderniseret. Den dom er så senere blevet omstødt, hvor Højesteret har sagt, at det kan man faktisk ikke, og det vil sige, at den paragraf, som man lavede som en nødparagraf for at tage de værste fupmoderniseringer væk, faktisk er overflødig nu. Hvis man fjerner den, er vi tilbage ved den tilstand, hvor det er den omkostningsbestemte husleje, der er gældende.

Det bekymrer os også, at § 5, stk. 2, faktisk klart underminerer princippet om den omkostningsbestemte husleje og faktisk vil være med til at føre os hen til, at huslejerne fastsættes nær markedsleje.

Derfor har vi stillet forslag om, at § 5, stk. 2, udgår af loven, for så er vi ovre alle de problemer, der ligger i forbindelse med § 5, stk. 2. Det ved vi så nok godt ikke bliver tilfældet, og det er klart, at vi så er inde i nogle overvejelser om, hvad vi så gør.

Vi har så set på det oprindelige forslag fra by- og boligministeren, og der har det været vores vurdering, at de ændringer, der lå i det oprindelige forslag, indeholdt nogle meget